

12

גליון מס' 450
י' ניסן תשפ"ג

"אבא שבשמיים רק תגיד לי מה לעשות, זה מה שאני מבקש"

הרב אפרים שרבני שליט"א

העיון טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

הצדיק ונטמאו ולא יכלו להקריב קרבן פסח בטומאה עד שייטהרו, אך יום הטהרה נופל אחר ליל הסדר. הם נגשו למשה רבינו בצער ואמרו לו "למה נגרע" - למה אנחנו אמורים להפסיד, למה כולם יזכו במצווה היקרה הזו ואנחנו נעמוד מהצד, גם אנחנו רוצים לקנות, להוציא כסף על המצווה, רוצים לברך, רוצים להיות קרובים לה'!!

משה רבינו היה נבוך "עמדו ואשקעו מה יצוה יי' לכם" - מעולם לא פגשתי אנשים שפטורים מהמצוה ובוכים ומבקשים להיות חייבים, יש לכם לב טהור. הקב"ה מודיע למושה שבגלל האנשים האלו, הוא מוסיף עוד פרשה בתורה. כזה דבר לא אירע מעולם, הקב"ה משנה אותיות בספר תורה, בתורה כתוב שיש רק פסח אחד, מאותו הרגע נולד גם פסח שני, מועד ב. תגיד לאנשים האלו שעל השמחה שלהם במצוות, אני אוסיף למענם עוד אותיות בספר התורה - ילד כזה אבא שלו יתן לו הכל.

מישהו ניגש אלי ושאל אותי על המעשרות שלו. אחרי ששאלתי אותו כמה שאלות על ההכנסות וההוצאות, הסברתי לו שהוא פטור ממעשרות "במצב שלך אתה פטור מלתת". הוא השיב לי "לא משנה, אני רוצה לתת מעשרות". "אבל אתה פטור?". "בבקשה ממך אל תגיד לי שאני פטור, אני מתכוין לתת כמו כולם". אני רק חושב מה ה' יתברך אומר על אחד כזה, איש שאתה לא מבקש ממנו והוא רוצה לתת ממה שאין לו. אני אגיד לכם מה ה' יתברך אומר עליו "אל תדאג, עוד מעט יהיה לך הרבה כסף לתת מעשרות".

קראתי על הבבא סאלי זיע"א שבימי ספירת העומר כבר שעה לפני ערבית היה מתרגש ואומר לשמש "נו, מתי כבר יגיע זמן ערבית ונוכל לספור העומר, מתי זה כבר יבוא" והיה סופר את הדקות.

לאחר שהיה סופר בכוונה ולאט לאט כל תיבה עם האצבעות, איזה חיך היה מחייך, כאילו קיבל את כל עולמו, מאושר. "אני לא סתם מתרגש" אמא לשמש "וכי הקב"ה צריך את הספירות שלנו? הוא עשה את זה במיוחד בשבילנו שנוכה, רק אם היית יודע כמה כל מילה אנחנו מזדכים עליה". עד גיל ארבעים לא צמח לבבא סאלי זקן. סיפר הבבא סאלי "באותה תקופה חששתי שמא לעולם לא יצמחו לי שערות, ובאותו הלילה ליל הארבעים, לא עצמתי עין, ובמשך כל הלילה בכיתי והתפללתי לפני בורא עולם שיזכה אותי לקיים את המצוות התלויות בזקן, ואיך אחיה ללא המצווה הזאת".

בשמיים לא יכלו לראות את הצער ואת אהבתו הגדולה למצוות, ובאותו השבוע התחילו לבצבץ סימנים בזקנו, וכך המשכו עד אשר הגיע למידת זקנו של אהרן הכהן. כשהיה הבבא סאלי מספר את הסיפור הזה, הוא היה נוטל את זקנו בידו ומנשקו ואומר "בי"ה אני שמח שמעולם לא פגמתי בזקני כללי". רק מי שמבין כמה כל מצוה שווה וכמה עונג יש בלהיות עבד ה' מדבר ככה. אך לעומת זאת מי שלא מבין, מוכר בזול או עושה פרצוף.

ה' יתברך פונה אלינו. "תראה לי שאתה שמח, תראה לי שזה לא עול עליך. כשזה עול בשבילך אתה פוגע בי, הרי אני עשיתי את כל זה בשבילך". אם היית מבקש מהבת שלך כוס תה, והיא הייתה מבינה לך בחוסר חשק ומקרינה תחושה של נטל **המשך שיחת הרב בעמ' 3 >**

ישנם אנשים שומרי תורה ומצוות שאתה רואה אותם ואתה אומר, האנשים האלו שמחים לעבוד את ה', טוב להם, וכל מי שיראה אותם יגיד גם אני רוצה להיות בצד שלהם. אמנם יש אנשים שאתה מרגיש שהם עושים הכל באילוץ, שלא נחמד לראות אותם עובדים את ה', וברור שמי שיראה אותם יגיד "שם אני לא רוצה להיות".

וכותב בעל הארחות צדיקים (ערך שמחה), שחלק נכבד מעבודת ה' זה להיות איש שמח. להיות איש שטוב לו שבאה שבת, ששמח כשצריך להפריש מעשר, שהציצית מסיבה לו נחת, וכן אשה שגאה בצניעות שלה. כי אם זה נראה מאולץ זו לא עבודה.

הרב מסביר - יש עבד שמחה מתי תגמר המשמרת, ויש עבד שאומר מתי אני אראה את האדון שלי, הוא עבד ה'. תן לי עוד מצוה, עוד קירבה, עוד זמן איתך, רק לך אני מחכה. רק דרך כך מגיעים לאהבת הקב"ה, כששמחים במצוות שלו. כי אם אתה שמח במצוות שלו זה אומר שאתה שמח בו יתברך.

לפני תקופה פגשתי בעל משתלה משגשגת מאוד, הוא היה נראה איש פשוט אך הוא בכלל לא היה פשוט. הוא סיפר לי על ההכנסות הרווחיות שלו וכמה הוא מודה לה'.

לאחר שקצת דיברנו הוא סיפר, שכשמגיעה שנת השמיטה הוא פשוט סוגר את המשתלה. האמת שהייתי אחוז קצת הلم. זה לא היה מישהו ממאה שערים.

בכדי שקצת נבין מה זה אומר לסגור בשנת שמיטה, זה אומר שיש לסגור את המשתלה, לא יום אחד ולא יומיים, לא שבוע ולא חודש, שנה שלימה. לסגור את הדלת של החנות ולחזור בעוד שנה. אתה מכיר מישהו שיסכים לסגור את הפלאפל שלו או את חנות הבגדים רק לחודש? חז"ל מכנים את שומרי השמיטה "גִּבְרֵי כֶּחַ" - הגיבורים של ה' יתברך. באמת זה לא קל. תחשוב על הקליינטים שמחר כבר לא יחזרו, על המחזור החודשי, על ההפסדים, על ההכנסות שלא יהיו. צריך לקחת אוויר רק בכדי לחשוב על זה. גיבורים של אמת.

ומה שהיה מיוחד בסיפור הזה, היא הצורה שהוא אמר את זה, בכזאת שמחה. אני זוכר איך הוא אמר לי "אני לא מתחרט לרגע, ה' יתברך תמיד פרנס והוא תמיד ימשיך לפרנס". הוא חיך ושמח כאילו הוא זכה באיזה פרס. "כל שבע שנים אני סוגר והוא דואג לי להכנסות כפולות, אני לא יודע להסביר את זה".

בעשר דקות האיש הזה עשה לי שיעורי בית של כמה שנים, איך צריך להיראות בן של ה' יתברך, ילד ששמח באבא שלו. כל מי שיראה אותו יגיד אם זאת הדת גם אני רוצה להיות בצד הזה. דעו לכם! יותר מכל הדרשות, יותר מכל החיזוקים, זה לראות אדם שעושה רצון ה' בשמחה.

"אֲשֶׁרִי אִישׁ יָרָא אֶת יי' בְּמִצְוֹתָיו חִפֵּץ מְאֹד" - אשרי איש שעומד ומוחה כפיים לה' יתברך ואומר לו תודה שבחרת אותנו.

בתורה מסופר, שעם ישראל הקריב קרבן פסח במדבר. מעמד גדול מאוד, כולם חבורות-חבורות צולים קרבן פסח לבילי הסדר, ואוכלים אותו בשמחה. איזו הרגשה, איזו התרגשות. ובאותו זמן נגשו כמה אנשים למשה רבינו עם בקשה. אותם אנשים נשאו את ארונו של יוסף

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות לנשים 40 דק' 18:22

18:42

יציאת השבת יציאת השבת (ר"ת)

19:34 20:20

פסח כשר ושמחה!

הגיע הזמן לעשות סדר!

להתמודד בביתנו מול ניסיונות, ורבים המצבים וה'ציורים' איתם נצטרך גם בעתיד להתמודד בביתנו מול בן הזוג, ועלינו ללמוד להתחייס על כל מצב ביננו לבין זוגנו כמצב ביננו לבין הקב"ה. כשנצטרך לוותר ולהתגמש, כשנצטרך לראות אותו עושה מעשים או אומר דברים, כשנצטרך להתנהג בענווה ולהודות על הטעויות שלנו, כשנצטרך לעצור ויכוח בזמן קודם שמגיע למריבה, כשנצטרך להתאפק מלהביע ביקורת והערות מיותרות, כשנצטרך לעצור תגובה פיזיולוגית וקפנייתית ולעצור שאחר כך נתחרט עליה, כשנצטרך לבלום כעס – נעצור לרגע אחד, לא צריך הרבה, רק לחשוב, הוא ומעשיו בסך הכל ציור, יש מישהו שיושב למעלה ובוחר אותי! מישהו שיש לו מטרה במה שהוא עושה – זה יכול להיות שהוא מבין שדרכהו אני יכולה לבנות את עצמי בצורה הטובה ביותר, כמה אנשים העידו שרק איתה הם זכו לעבוד באמת על מידת הכעס והסבלנות, על הגאווה, הקנאה, עין טובה ועוד... יכול להיות שזה כפרה לעוונותיי, ויכול להיות מהרבה סיבות שאין כאן המקום לפרטם, וגם מהרבה סיבות הכמוסות לו. ויש לו הרבה מה לתת למי שעומד בניסיונות! ואם היינו מבינים כמה עבודה זו גדולה, וכמה שלום בית זה יכול להביא לנו, היינו משקיעים בזה את כל כוחנו.

וצריך לתרגל וללמוד את הדברים עד שנחיה אותם. שנקום בבוקר ונתכונן שהיום יהיו מספר ניסיונות איתנו ואיתה, וכשהניסיון יגיע, כשנעמוד בפני מצב האם להיכנס לוויכוח כמו פעם שעברה ולהפר את שלום הבית, או לתת את ההרגשה של 'אתה צודק...', או לשנות גישה בצורת הדיבור ולשמור על השלום, אנחנו נעשה את הבחירה הנכונה. וכן בכל הרגעים שזה נראה כל כך הואהיא, וכל כך רוצים להתפרץ, כל כך רוצים להביע כעס, שעומדים משפטים על הלשון: "את כל כך מעצבת לפעמים...", "איך אפשר שלא להתרגז עם ההתנהגות הזאת שלך...", "כבר מאה פעמים אמרתי לך וביקשתי ממך... למה אתה לא מבין כבר?!", "למה את תמיד תוקפת... מתי תלמדי לדבר בנחמדות?", "את לעולם לא תשתגלי...". ומי שיצליח לסגל לעצמו דרך חיים יפה זו, יזכה בשלום בית ויזכה להיות עבד ה'. להסתכל עליו ולהבין – זה רק ציור של בורא עולם! וכן בכל רגע שיש לנו צער מחיי הנישואין ומהקשר, זו היא התפיסה הכי יפה וכמובן הכי הנכונה במצב הזה!

העצה החזקה ביותר לנעם!

מספרים על אדם שהגיע לפני אחד מגדולי ישראל בעת קבלת הקהל, וביקש עצה כנגד הכעס: "הרב, אני כבר לא יכול יותר... כל פעם שעושים משהו שלא מוצא חן בעיני, ישר אני תוקף וצועק... על האשה, על הילדים, תעזור לי!" – הרב שמע את הדברים, וביקש ממנו להמתין בחוץ והוא יחשוב על משהו, ובינתיים יקבל אדם נוסף. כשכנס הבא אחריו ביקש ממנו: "עכשיו אתה תצא, וכוס תה בידך, אני מבקש שתשפוך על האדם שנמצא שם בחוץ, אני רוצה לבדוק משהו!", בעת הציווי פתח הרב את החלון ודאג שאותו פלוני ישמע שמבקש לשפוך עליו. לקח את הכוס תה ועשה כמצוות הרב ושפך עליו ועל בגדיו את התה. והנה תגובתו של אותו כעסן הייתה רגועה ונינוחה: "לא קרה שום דבר, ברוך ה'..." – ואפילו חייד. כשכנס שוב שאלו הרב מדוע ביקש עצה כנגד הכעס, והנה עמד יפה למול הכוס שנספכה עליו. "הרב... זו לא חכמה, אני שמעתי את הרב וידעתי שבודקים אותי...". השיב לו הרב: "ישמעו אנשים מה שפיך מדבר, ידעת שבודקים אותך וזה עזר לך למול הכעס, כך תדע תמיד, בעת שאתה רוצה לכעוס עכשיו בודקים אותך מלמעלה!" – וזו הצורה בה אנחנו צריכים לחיות בכל מצב, לזכור – בודקים אותנו! **שבת שלום וחג כשר ושמח לכל עם ישראל! שמעון שורתי.**

אנו נמצאים בשבת הגדול וחג הפסח כבר בפתח. ידוע, שכל מהותו של חג זה הוא להשריש בלבנו את האמונה שיש בורא לעולם, שמנהיג את העולם בהשגחה פרטית מופלאה, החל מהדבר הקטן ביותר ועד לדברים הגדולים. לכן ביום זה ננסה קצת להבין היכן נכנסת עבודה קדושה זו בביתנו!

רבותינו (ברכות י.) דורשים את הפסוק: "אין צור כאלוקינו" – אין צייר כאלוקינו, שצר צורה בתוך צורה. ובעלי המוסר מסבירים, מהו השבח הגדול של הקב"ה שמשבח את האלוהים הגדול מכולם. ועונים תשובה, שאם נדע אותה יהיה לנו הרבה יותר קל בחיים, ובפרט בבית שהוא בית הספר הגדול ביותר לניסיונות! ונראה את תשובתם, ואחר כך נראה כיצד הדברים נוגעים אלינו.

הציור של הקב"ה!

וכדי שנבין היטב, ממחישים לנו את הדברים על ידי משל... מספרים על מלך שרצה לערוך תחרות ציור, הביא הוא את שני הציירים הטובים במדינה, וביקש מהם לצייר ככל העולה על לבם! ואחר כך יוצגו הציורים במעמד גדול תוך קהל עם ועדה. הראשון צייר אגס גדול ולידו מטע של ירקות מכמה סוגים, עגבניות, מלפפונים, גמבות, הציור היה מדהים, והיפה מכל הוא שהיה נראה כל כך אמתי ומוחשי עד שבאו כמה ציפורים וניסו לנקר את הירקות שבציור. מחיאות כפיים נשמעו בקולי קולות, ואף המלך קם ממקומו והצטרף. פניו של הצייר השני חפו, אך ראה אתגר גדול אם יצא בתחרות. שהגיע הזמן של ציורו הגיש ציור שמוסתר בוויילון, כולם היו במתח מה עומד מאחורי הווילון... כשנתבקש להסיר את הווילון סרב: "איני חושב שהציור שלי ברמה של הציור השני... נראה לי אאוטר מראשי", אך המלך לא הסכים, "אתה מתבקש להסיר את הווילון!". אך שוב סירב הצייר. לאחר הפצרות קם המלך מהכיסא ובא להסיר בעצמו את הווילון. אך כן ציפתה לו הפתעה - הווילון, הוא היה הציור, הצייר צייר ווילון! פתח הצייר בנימוק משכנע מדוע מגיע לו הניצחון והזכייה בפרס: "אדוני המלך, הצייר הראשון צייר ציור, שהיה כל כך אמתי ומוחשי עד שבאו הציפורים וטעו, אך אני, ציירתי ציור שאפילו בני אדם טעו בו!" – למדנו, שככל שהציור נראה יותר אמיתי, כך הצייר הוא יותר טוב!

אין בעולם 'ציור' כמו של הקב"ה, שמראה לנו אין ספור מאורעות ומקרים, והכל נראה כל כך טבעי, כל כך מקרי, כל כך לא מתוכנן, ורק ברגע שנתקרב, שנסתכל על הדברים במשקפיים מיוחדות של אמונה, אנחנו נראה שהכל ציור, איך הוא מנהל את הכל ואין שום מצב בעולם שאינו עומד מאחוריו הצייר הגדול בעולם. 'אין צייר כאלוקינו' – הוא מצייר את הכל וזה נראה אמתי, עד שאפילו הציור חושב שהוא אמיתי.

כשאתה רוצה כל כך להתפרץ...

ועתה אלינו – בכל יום, ובדרך כלל כמה פעמים ביום, אנו נצרכים

הערות והארות ניתן לשלוח: sh055677377@gmail.com

לכל התורמים החשובים והיקרים לנו. יה"ר שתזכו לחג שמח מלא בסיפוק ונחת. ויה"ר שכל פרוטה ופרוטה שהוצאתם למען אנשים מעוטי יכולת, תעמוד לכם ולכל המשפחה בכל רגע ורגע, ותהפוך לכם את הכל לטובה וישועה.

מערך מאוד מאוד
ערים ערים

קמחא דפסחא

גם השנה, כולנו מתאחדים ומעבירים את מעוט 'קמחא דפסחא' לטובת אברכי הכולל השוקדים על לימודם מדי יום.

"אם אתה מישראל את שלי, אני מישראל את שלך"

או חייגו: 052-6768420

סרוקו:

באר החסידות

אוצרות מעולם החסידות

על הפסוק "וְהַפְלִיזָה שֵׁב מִגֵּזַת הַבְּיָקָן". אך בלילה זאת אינו נכנס לגן עדן רק בתוך בני ישראל העושים רצונו במצוות הנוהגים בלילה זאת באכילת מצה וסיפור יציאת מצרים. וזהו שאמרו "ובמורא גדול" - זה גלוי שכינה. (תפארת שלמה).

החילוק בין פסח לאחר הפסח

היהודי הקדוש מפרשיסחא היה אומר, "שמרגיש עצמו חילוק מן קודם הפסח לאחר הפסח כמו שיש חילוק והפרש בין יהודי לאינו יהודי". (אמונת ישראל).

ליל הסדר - הסדר לכל חיי האדם

"הסדר של ליל הפסח הוא סדר לכל השנה, ולכל חיי איש יהודי". (בית אברהם).

ליל סדר עם רבי שמחה בונים מפרשיסחא

מסופר על רבי שמחה בונים מפרשיסחא, שנהג לערוך את הסדר לבד, ולחסידים שבאו בצל קורתו דאג לכל אחד להיות אצל הנגידים שבעיר, לפני עריכת הסדר היה מסתובב שוב בבית המדרש לראות שלא נותר אדם מבלי מקום לאירוח, ופעם אחת בא לשם חסיד אחד בשם ר' רפאל מעיר וורקא שהשתוקק מאד להיות בסדר של הרב, והסתתר מתחת לספסל כדי שלא ירגישו בו, ואחרי שהרבי הלך לביתו התיישב בבית המדרש ללמוד תורה.

וכאשר בא הרבי לפני הסדר לבדוק בבית המדרש אם נשאר מישהוא ראה אותו יושב ולומד, הבין שחשקה נפשו מאד להיות אצלו בסדר והסכים, ובתנאי אחד, שמה שיראה לא יספר לאיש, ובעת שפתחו הדלת ל"שפוך חמתך" נכנס לחדר איזה איכר פלוני זקן, וניגש לרבי בראש השולחן ושאל בלשון פלונית, שיש לו הרבה תבואה מכל הסוגים ואינו יודע מה לעשות, האם כדאי לו עכשיו למכור התבואה או שכדאי לו להחליף חיטים בשעורים, והרבי יעץ לו מה לעשות.

ולאחר פטירתו של הרבי סיפר לאדמו"ר הזקן ר' ישראל יצחק, ושאל מי היה אותו איכר? ואמר לו דע לך, כי אותו איכר היה אליהו הנביא זכור לטוב, אולם אתה ראיתו אותו בתור איכר, אני ראיתי אותו בתור שר, והרבי ראה אותו בצורה נעלית יותר.

אל תפספסו!...

בלילה זה אפשר לפעול דברים נפלאים עם כל בקשה. לפני ערבית, ובעת תפילת ערבית, ובהלל של ערבית, לאחר מכן בעת ההליכה אל הסדר, ובעת הסדר, ובעת הסעודה, ההלל, ולאחר הסדר, בכל בקשה אפשר לפעול דברים נפלאים. שהרי בליל הסדר פתוחים כל השערים למעלה, וממילא כל קול שכל בר ישראל זוכה לשלוח למעלה בלילה זה, הרי זה רכוש עצום ונפלא שזוכים לרכוש על כל השנה הבאה. (מתוך הקונטרס "והיא שעמדה" לחג הפסח).

חג הפסח

השבת הגדולה בשנה

מבואר בספרים הקדושים, שבשבת שלפני פסח מתנוצצת ומאירה בעולם הארה מסוימת מאותה השבת הקדושה שהיתה לפני בריאת העולם, ולכן השבת שלפני פסח נקראת שבת הגדולה - כיון שמאירה בה בחינה מסוימת מהקדושה העצומה של השבת הגדולה ביותר שהיתה אי פעם בעולם, דהיינו השבת שהיתה לפני בריאת העולם. ובדומה לכך שהשבת שהיתה לפני בריאת העולם כללה בתוכה את כל השבתות שבאו אחריה, כך גם שבת הגדולה כוללת בתוכה את הקדושה של שאר שבתות השנה. יתירה מזאת: מכיון שכל שבת ושבת כוללת את כל ימי השבוע ומשפיעה להם, ממילא שבת הגדולה, המשפיעה לכל שבתות השנה, בעצם משפיעה גם לכל ימות השנה כולה.

שבת זו קובעת מאד לכל השנה כולה. כל מי שצריך דבר מה בחיים, כגון הצלחה בחינוך הילדים, שלום בית, פרנסה בריווח, ועוד ועוד - יכול לפעול זאת בזמן העת רצון של "שבת הגדולה". לכן כל אדם צריך להשתדל להוסיף בשבת זו בלימוד התורה יותר מכדי הרגלו, ולקבל על עצמו הרבה החלטות טובות, ועל ידי כך יזכה למשוך משבת זו הרבה אור וקדושה לכל שאר שבתות שתהיינה לו בהמשך השנה, ובכלל - לכל ימות השנה כולם. (אמרי נועם).

לתקן מה שהחסרנו

"יום צַעֲקֵתִי בַּלַּיְלָה נִגְדָה" (תהלים פח, ב). "יום הכונה הוא לראש השנה, כמבואר בזהר הקדוש (ח"ב דף לב ע"ב). אנו צועקים ומתחרטים על ראש השנה והימים הנוראים שעברו ולא שבנו בתשובה כראוי, אך מתנחמים "בַּלַּיְלָה נִגְדָה", שבא לנגדנו ליל הסדר הקדוש, שבו אפשר לתקן הכל מה שהחסרנו. (אמרי חיים).

השגת רוח הקודש בליל הסדר

ר' יהושע מקארלי היה אומר, "תמה ומתפלא אני איך יכול להיות אדם שלא ישיג רוח הקודש ביום הכיפורים ובפסח".

הכל תלוי בלילה זה

הקדושה שמשגי אדם מישראל בשעה גדולה זו של ליל הסדר - הכנה היא לקדושה של כל השנה כולה, אף בשעות קטנות ובימים שאין אדם חש בהם התעלות. (גבורות ישראל מקוויניץ).

חלקו של כל איש ישראל בגאולה העתידה ומדרגתו הרוחנית בה, יהיו תלויים במידה רבה, בכוח התעלותו ודרך התנהגותו בליל קדוש זה. הוא שמרומז בכתוב (ישעיה ל, כט) "הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקֵדֶשׁ חָג", עצמת השיר שלעתיד לבוא בעת הגאולה ומדרגתו יהיו אצל כל אחד מישראל, כפי מידת השתדלותו והתקדשותו בליל התקדש חג הפסח. (ר' אהרן מקרלין).

כל בית יהודי בליל פסח - כגן עדן

גודל קדושת לילה זאת אשר השם יתברך כביכול מתדבק עם כל אחד ואחד מבני ישראל, כמו שכתוב "כְּחַצְתָּ הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם". כי בכל חצות לילה השם יתברך נכנס בגן עדן להשתעשע שם עם הצדיקים, כמו שכתוב בזהר הקדוש

ב. קבעי לך מנהג מהיום והלאה ללכת לטיול עם הילדים פעם בשבוע למקום יפה נחמד למראה, אשר שם יוכלו הילדים להתרענן ולהחליף כוחות חדשים. ג. למרות מצבך הקשה, נסי להתגבר בכל כוחותיך על ההרגשות המעציבות, בכדי להכניס רוח שמחה בתוך ביתך".

לתמיחה האישית, שהתכוונה לשמוע הוראות לתיקונים וחומרות או תעניות, הסביר לה הרב: הרי בוודאי את יודעת מה שכתוב בזהר "בן מזכה אבא", שאם הבנים הולכים בדרך הישר הרי זו זכות גדולה לאב בעולם העליון, היושב שם ומסתכל על בניו הולכים בדרך אשר ציווה ה'.

אמר לה הרב, ה' יתברך לא רוצה ילדים עצובים ה' יתברך לא רוצה אמא עצובה, ה' רוצה אמא שמחה. לפני הכל הוא רוצה לראות ילדים שמחים ללכת לגן, ששמחים לעשות מצוות, שמחים לחיות. לכן דעי לך, הקבלה הכי גדולה למען הנפטר היא לעשות את הילדים שלו ואשתו שמחים למטה. כי כשהם יהיו שמחים ללכת לגן, ללבוש ציצית ולברך על נטילת ידיים, הוא יגיע למקום שיעשה אותו מאוד שמח. הכל תלוי במידת השמחה שלנו בעבודת ה'.

מסופר על תלמידי הבעל שם טוב, שהיו רוקדים בשמחה עצומה בשמחת תורה. בזמן הריקודים נקרעה נעלו של אחד התלמידים ומכיון שלא היה יכול לרקוד הוא היה שרוי בצער גדול. ראתה אותו בצער אדל בתו של הבעש"ט ואמרה לו "אם אתן לך זוג נעליים חדשים תברך אותי בגן זכרתי". אמר לה אותו צדיק: "בזכות השמחה שאשמח בהי' יהיה לך בגן". היא הביאה לו זוג נעליים ואכן היא זכתה באותה השנה להיריון, הבן שלה היה ר' ברוך ממזיבוז', אותו צדיק שהאיר את העולם אחר פטירת סבו הבעש"ט. יש בכוח של השמחה בה' לעשות הכל, אפילו להביא נשמה כזאת גדולה לעולם כמו ר' ברוך ממזיבוז'. ה' יזכנו. **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.**

המשך שיחת הרב « ועול, איני יודע כמה באמת היית רוצה לקבל את הכוס הזאת. לכן אמר הבעל שם טוב, שיעקר הצער שיש

לאנשים בעולם הזה, כגון יסורים עם הילדים עם האשה או בפרנסה, זה בגלל פנים עצובות. מעולם הקב"ה לא העיר לאדם הערה כלשהי "למה לא נתת? למה לא הבאת?". האדם היחידי שה' העיר לו, היה זה קין "לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ?" "למה אתה משדר עצבות? למה אתה משדר קרירות? מאוד קשה לי לראות את זה".

נכנסה אישה אלמנה אל הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, והשיחה את צערה על כי בעלה נפטר מן העולם לאחר מחלה קשה, והשאירה לאנחות עם ארבעה יתומים קטנים. הגם שקשה לה מאוד להתגבר על אבלה ובדידותה, עם כל זה אין זו סיבה בואה לכאן, ודאגה אחרת טורדת את מנוחתה.

סיפרה האלמנה שבימי חיותו של בעלה התאמצה בכל כוחה לסייע לו ולהקל מעליו, אך מצפונה אינו מניח לה, כי לו היתה מתמסרת אליו ומטפלת בו יותר, אולי היה מתאושש ממחלתו ונשאר בחיים. ולכן החליטה לקבל על עצמה לעשות דבר טוב והגון לעילוי נשמתו יהיה מה שיהיה. היא תתאמץ לקיימו בכל כוחה ורק בכך היא תרגיע את מצפונה. מסיבה זו הגיעה לרב בכדי לשמוע מה ציווה לה הגאון שתקבל על עצמה לקיים לעילוי נשמת בעלה. לשמע הדברים נענה ר' שלמה זלמן ואמר: "דבר נאה הוא מצידך לחפש מה לעשות לעילוי ולטובת נשמת בעלך, אך אם תרצי לעשות דבר טוב באמת, דבר שירבה זכויות לבעלך בעולם העליון יותר מכל זכות בעולם, קיימי נא את שלושת הדברים הבאים:

א. כשתצאי מכאן קחי נא את כל ילדיך אל חנות המשחקים, וקני להם משחק חדש לפי בחירתם ולפי הנאתם.

ליל הסדר

צד שמאל. וכתבו הפוסקים, שלא טוב עושים אלו שמטים באוויר, מפני שאינו דרך חירות, וכן לא די שיטה מעט (ויש אומרים שצריך להטות גופו לפחות 45 מעלות – אור לציון, הליכות מועד), אלא יטה גופו על כריות וכדומה אם יש לו, ואם לא, ישען אחורי הכיסא או על חברו היושב לידו וכדומה (ולא על עצמו מפני שנראה שדואג). וישנם שחוששים להיסב, מפני שחוששים ללכלך את בגדי החג, ולכן אין מקיימים את ההיסבה כראוי. ויש להציע להם, שלא ימלאו את הכוס עד השפה לגמרי כך שתשפך בכל תזווה קטנה, אלא ימלאו אותה כמעט עד הסוף שבוה נחשבת כמלאה (כמבואר בסי' קפ"ג ובאחרונים שם. וראה הלכ"ב סי' קפ"ג סעי' ז), ובוה יוכלו לקיים מצווה יקרה זו כראוי וגם לשמור על עצמם נקיים.

הדין למי שלא היסב: גבר שלא היסב בארבע כוסות או במצוות מצה לא יצא ידי חובה וצריך לחזור ולאכול בהיסבה כדין. וכן הדין שלא יצא כשהיסב על צד ימין וצריך לחזור לשתות בהיסבה. ובכורך ואפיקומן, מי שקשה עליו לחזור – בדיעבד יצא ידי חובה. **אישה שלא היסבה:** אישה צריכה הסבה ואם לא היסבה או היסבה על צד ימין – בדיעבד אינה צריכה לחזור בין בארבע כוסות בין בשאר אכילות (ודעת האור לציון שתחזור לשתות אם לא היסבה). **אדם שהוא שמאלי:** גם הוא לכתחילה יסב לצד שמאל, כדי שלא יקדים קנה לושט ומכל מקום אם היסב לצד ימין יצא בדיעבד.

שאלה: מי שנטל ידיו לאכילת הכרפס, האם שחוזר ליטול ידיו שנית לסעודה צריך לברך?

בתחילת הסדר נוטלים ידיים לכרפס בלא ברכה, ובהמשך עושים שוב נטילת ידיים לסעודה בברכה. אולם, מי שברור לו ששמר ידיו נקיות, מבלי שנגע במקומות המכוסים (כגון במנעלו, או תחת בגדיו וכדו') מהנטילה הראשונה ועד לנטילה השנייה, לא יברך גם על הנטילה השנייה (חזו"ע ליל הסדר עמ' ס"ב). והפתרון הפשוט שיטול ידיו ואחריו יטול אדם שכן הסיח את הידיים ויברך ויכוין להוציא ידי חובה.

לבת אורי, אהרון אורי

להערות, תגובות ושאלות ניתן לשלוח: sh0556777377@gmail.com

הקדמה לדיני ליל הסדר וקריאת ההגדה: כתוב בזוהר הקדוש (בא מ'), שכאשר אדם יושב בליל הסדר עם משפחתו, ומספר את סיפור יציאת מצרים ועושה כן בשמחת הלב, עתיד הוא לשמוח עם השכינה הקדושה בעולם הבא, וכן הקב"ה שמח בסיפורו. ובאותה שעה מקבץ הקב"ה את כל פמליא של מעלה ואומר להם: "לכו שמעו את סיפור השבח שלי, שמספרים בניי ושמחים שהוצאתים ממצרים וכו' ". מכאן יראה אדם כמה מעלה יש בלילה קדוש זה ויזהר לבל יפסידו בשיחה בטלה של שטות והבל וינצל כל שנייה ממנו להרוויח את מצוותיו היקרות. **וכתב הרב 'כף החיים'**, שינהג דרך שררה, ובוה יכפר על שררה וגאוה שנהג בהם כל השנה. ולכן יזהרו להיות בלילה זה שמחים וטובי לב גם האיש וגם האישה, ויקפידו שהלילה יתנהל בצורה רגועה ומהנה.

שאלה: על אילו דברים צריכים להקפיד בשתיית ארבע הכוסות? איזו כמות מהכוס צריך לשתות? והאם יש הבדל בזה בין כוס גדולה לכוס קטנה?

מצווה מדברי סופרים לשתות ארבע כוסות בליל פסח. וצריך להיזהר שהכוסות יכילו בתוכן רביעית יין (86 סמ"ק, כוס חד פעמית רגילה מכילה 180 סמ"ק). **בשתיית ארבע הכוסות יש להקפיד על שני דברים חשובים:** א) שישתה רביעית. ואם שתה רוב רביעית – יצא בדיעבד. ואם לא שתה אפילו רוב רביעית – לא יצא. ב) שישתה את רוב הכוס ששותה בה ולא משנה הגודל שלה ואפילו יש ברובה כמה רביעיות, ואם שתה רביעית בלבד – יצא בדיעבד, ולכן יזהר שלא לקח כוס גדולה מאד, כדי שיוכל לשתות גם רביעית וגם את רובה. **ולכתחילה,** יש לשתות היין בבת אחת, ובדיעבד אם שתה מעט והפסיק ושוב שתה מעט, אם לא שהה שיעור של שבע וחצי דקות – יצא ידי חובה.

שאלה: איך היא צורת ההיסבה, האם מועיל מה שמטה גופו מעט? האם מועיל מה שמטה עצמו באוויר בלא השענות על שום דבר? כיצד ינהג מי ששכח להיסב? מה דינם של נשים בהיסבה?

אלו דברים הצריכים היסבה: ארבע הכוסות, מצה, כורך ואפיקומן, ואף אישה צריכה בהם היסבה. **צורת ההיסבה:** יטה גופו דרך חירות על

מצות

ליל הסדר

באורי כולנו קונים מצות מכולל מחנה אפרים

מצות אבהתנא עבודת יד עם הטעם הייחודי בכשרות מהודרת
ובהמלצת מו"ר הרב אפרים שובני שליט"א

מצות רכות, כזייתות ועוד.

משלוח
עד הבית!

להזמנות: מרכזי ור: 052-7125518 // ינון ליזמי: 050-5978787 // 050-4100325

המכירה תתקיים א"ה בכולל מחנה אפרים, גילה רחוב האנפה 2 בית כנסת 'משכן משה'.

שריינו לעצמכם השנה את המצות המיוחדות במחירים מיוחדים.